

مشخصات درس مهارتی

مهارت های سواد اطلاعاتی (جستجو، بازیابی و ارزیابی منابع اطلاعاتی)

Information Literacy Skills (Search, retrieval & assessment of Information resources)

اهداف درس: آشنایی کلی با مفاهیم و اهداف سواد اطلاعاتی و ارزش و اهمیت آن در جست و جوی اطلاعات

تحولات مهم و گسترده ای در محیط وب صورت گرفته است. آشنا نبودن با تحولات موجود در وب، منجر در ضعف در استفاده از آن خواهد شد. درس مهارت های سواد اطلاعاتی با هدف آشنا نمودن دانشجویان با مجموعه های از مهارت های مورد نیاز برای زندگی در جامعه اطلاعاتی تدوین شده است. هدف این دوره، آشنایی دانشجویان با مجموعه مهارت های مورد نیاز برای جستجو، بازیابی و ارزیابی منابع اطلاعاتی در محیط وب و آشنایی با مجموعه مهارت های مورد نیاز برای شناخت وب نامرئی (invisible web) است.

سرفصل های اصلی درس:

- مفهوم سواد اطلاعاتی و چیستی آن و ضرورت آشنایی با استانداردهای سواد اطلاعاتی
- تاریخچه پیدایش سواد اطلاعاتی
- آموزش سواد اطلاعاتی (شامل آشنایی با فرایند عملی اطلاع یابی، جستجو، دسترسی، ارزیابی و استفاده از اطلاعات)
- چگونگی تشخیص و بیان نیازهای اطلاعاتی تخصصی مرتبط با موضوع های درسی و پژوهشی
- بهره گیری از نرم افزارهای کتابخانه ای، پایگاه های اطلاعاتی، درگاه های اطلاعاتی مناسب برای جستجوی اطلاعات مورد نیاز
- شیوه استفاده از انواع پایگاه های اطلاعاتی، پایگاه های دسترسی باز، نمایه های عمومی، تخصصی، نمایه های استنادی داخلی و خارجی
- سایت های دسترسی آزاد
- نرم افزارهای مدیریت استناد و منابع، تنظیم منابع و مراجع استفاده شده در متن های علمی (استنادهای درون متنی و پایانی)
- آشنایی با اصول اخلاق علمی و رعایت حقوق پدیدآورندگان در فرایند نگارش و پژوهش
- نرم افزارهای مرتبط با سواد اطلاعاتی (بازی های سواد اطلاعاتی)
- سواد اطلاعاتی و بازار کار (کارآفرینی)

- چالش های اجرای سواد اطلاعاتی در ایران

منابع

۱. انجمن کتابخانه های دانشگاهی و پژوهشی. استانداردهای سواد اطلاعاتی برای دانشجویان آموزش عالی. ترجمه رحمان معرفت و مرضیه عضدی. فصلنامه مطالعات ملی کتابداری و سازماندهی اطلاعات، ۱۳۸۶؛ ۱۸ (۱): ۲۲۹-۲۴۲.
۲. قاسمی، علی حسین. اطلاع یابی در اینترنت. گردآوری و ترجمه. تهران: چاپار، ۱۳۸۰
۳. بوکهارت، جوآنا ام... و دیگران. (۱۳۸۷). آموزش سواد اطلاعاتی به دانشجویان: ۳۵ تمرین عملی بر مبنای استانداردهای سواد اطلاعاتی. ترجمه علی حسین قاسمی، حید مختاری. تهران: چاپار.
۴. پریخ، مهری (۱۳۹۲). آموزش سواد اطلاعاتی: مفاهیم، روش ها و برنامه ها. تهران: کتابدار.

طول دوره

طول دوره ۲۰ ساعت می باشد. در ۱۰ جلسه دوساعته دانشجویان شرکت کننده در این دوره با مجموعه ای از مهارت های مورد نیاز برای زندگی در جامعه اطلاعاتی آشنا می شوند.

برنامه هفتگی

یک کلاس در روزهای دوشنبه ساعت ۱۷ تا ۱۹ (یک گروه)

نام و مشخصات مدرس درس مهارتی

دکتر رحمان معرفت، عضو هیات علمی گروه علم اطلاعات و دانش شناسی دانشگاه سمنان

ظرفیت برای سایر دانشجویان دانشگاه

ظرفیت برای سایر دانشجویان دانشگاه در هر کلاس می تواند بین ۱۰۰ تا ۱۲۰ دانشجو می تواند باشد